

*Streekplan Overijssel 2000+,
uitwerkingsplan Recreatiepark
Scheerwolde*

RWB

october 2007

Colofon

Datum

september 2007

Auteur

Inlichtingen bij

T.J.A. Gronheid

RWB O

tel.: 038 - 499 8096

email: tja.gronheid@verijssel.nl

Adresgegevens

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2

Postbus 10078

8000 GB Zwolle

Telefoon 038 499 88 99

Fax 038 425 48 88

www.overijssel.nl

postbus@overijssel.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	De streekplanuitwerking	5
2	Beleidskader en procedure	6
2.1.	Streekplan Overijssel 2000+	
2.2.	Gebiedsperspectief Noordwest-Overijssel	6
2.3.	Randvoorwaarden geldend beleid	8
3	Onderbouwing van de streekplanuitwerking	10
3.1	Recreatie als kans voor de regio Noordwest-Overijssel	10
3.2	Samenhang met overige recreatieve ontwikkelingen in de regio	11
3.3.	Een impuls voor Scheerwolde	11
3.4.	Ruimtelijke inpassing	12
4	Afweging milieueffecten (plan-mer)	13
4.1.	Algemeen	13
4.2.	Conclusies milieueffecten	15
5	Conclusies	17
Bijlage:	Gewijzigde functiekaart	18

20 Inleiding

20.1 Aanleiding

In Overijssel wordt in verschillende vormen en op diverse locaties gewerkt aan recreatieve plannen. Recreatie is in de provincie een belangrijke factor, zowel in het gebruik van de ruimte als in economisch opzicht. Bij Scheerwolde, in de gemeente Steenwijkerland, ligt een initiatief om een nieuw woon- en recreatiegebied te ontwikkelen. Het gaat om een combinatie van een recreatiepark van 260 vakantiewoningen met centrale voorzieningen, sportvelden en een natuurtransferium, een waterplas met passantenhaven en een dorpsuitbreiding van circa 50 woningen.

Figuur 1: Een overzicht van het totale plangebied. Centraal hierin de recreatiewoningen waarop deze streekplanuitwerking betrekking heeft.

De ontwikkeling van watergebonden recreatie en verblijfsrecreatie op kleine schaal, wordt in het 'Perspectief voor Noordwest Overijssel' uit 1997 bij Scheerwolde al voorzien. De uitgangspunten uit dit Perspectief zijn vertaald in de gebiedsbeschrijving voor Noordwest-Overijssel in het Streekplan Overijssel 2000+.

In het streekplan zijn destijds *grootschalige* recreatieve ontwikkelingen in Noordwest-Overijssel bij de grotere kernen Giethoorn en Steenwijk, als recreatieconcentratiepunten aangegeven op de functiekaart. Aangezien werd uitgegaan van een *kleinschalige* ontwikkeling bij Scheerwolde, is deze niet als recreatieconcentratiepunt op de functiekaart bij het streekplan vertaald.

Voor het ontwikkelen van grootschalige verblijfsrecreatie buiten de op de functiekaart aangegeven

recreatieconcentratiepunten, is een streekplanuitwerking noodzakelijk. Het gaat dan specifiek om grootschalige ontwikkelingen: de *Handreiking en beoordeling van ruimtelijke plannen* van de provincie geeft aan dat er vanaf een aantal van 100 recreatiebungalows of meer, sprake is van een grootschalige ontwikkeling. Omdat er in het streekplan, zoals gezegd, geen recreatieconcentratiepunt bij Scheerwolde is aangegeven, zal er voor een grootschalige recreatieve ontwikkeling op deze plek dan ook eerst een streekplanuitwerking moeten worden vastgesteld.

In principe biedt een streekplanuitwerking de kaders voor de ruimtelijke ontwikkeling op gemeentelijk niveau. Binnen dit kader wordt dan een bestemmingsplan opgesteld. De gemeente Steenwijkerland heeft ingestemd met het recreatieve initiatief en er is voor deze ontwikkeling reeds een bestemmingsplanprocedure opgestart. De streekplanuitwerking moet zijn vastgesteld, voordat het bestemmingsplan kan worden goedgekeurd.

20.2 De streekplanuitwerking

De reden voor de uitwerkingsplicht voor nieuwe grootschalige verblijfsrecreatieve ontwikkelingen, is dat er, mede gelet op de landelijke markt, nog maar beperkt ruimte is voor nieuwe bungalowcomplexen. Regionaal zijn daarvoor nog wel mogelijkheden. De provincie is van mening dat wanneer er ruimte in de recreatieve markt bestaat, deze benut kan worden, mits voldaan wordt aan bepaalde eisen vanuit het provinciale beleid.

De randvoorwaarden voor de uitwerking ten behoeve van grootschalige verblijfsrecreatie zijn beschreven in paragraaf 2.2. van hoofdstuk 2 (Beleidskader). Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 de motivering van de grootschalige recreatieve ontwikkeling nader onderbouwd. Er wordt bekeken of er met de invulling van deze locatie aan de gestelde randvoorwaarden vanuit het provinciale beleid kan worden voldaan.

In hoofdstuk 4 wordt in het kader van de plan-MER en de passende beoordeling, ook een globale toetsing aan milieu- en omgevingswaarden gedaan. Deze beoordeling maakt integraal onderdeel uit van deze streekplanuitwerking.

De streekplanuitwerking wordt afgesloten met hoofdstuk 5: de conclusie. Bij de streekplanuitwerking hoort de gewijzigde functiekaart met daarop aangeduid een nieuw recreatieconcentratiepunt nabij Scheerwolde. Deze kaart is opgenomen in de bijlage.

21 *Beleidskader en procedure*

21.1 ***Streekplan Overijssel 2000+***

Op de functiekaart van het streekplan is de zonering van de groene ruimte aangegeven. De zonering is het resultaat van een afweging op hoofdlijnen van de aanwezige kwaliteiten en belangen. De locatie van het recreatiepark ligt in Zone 1. Gebieden in deze zone zijn voor landbouw goed ingerichte, relatief grootschalige gebieden, deels met karakteristieke openheid. In deze gebieden staat de landbouw voorop, maar is ruimte voor (nieuwe) recreatieve ontwikkelingen. Recreatie en toerisme vormen een belangrijk thema bij de ontwikkeling van steden en dorpen, maar ook bij de ontwikkeling van het landelijk gebied. Daarbij is het van belang voldoende recreatieve belevingsmogelijkheden voor de eigen bevolking in de directe woonomgeving te creëren, maar ook om de toeristische potenties die steden en dorpen bieden optimaal te benutten, ook in relatie tot het toeristisch product van het omringende buitengebied.

Het realiseren van nieuwe complexen recreatiewoningen is, mede gelet op de landelijke markt, nog slechts op een beperkt aantal locaties te verwachten. Regionaal zijn daarvoor nog mogelijkheden, zoals in Noordwest-Overijssel. Bij de grootste potentiële locaties in dat gebied zijn er mogelijkheden voor combinatie met dagrecreatieve voorzieningen. Nieuwe recreatieve ontwikkelingen van regionaal belang zijn in Noordwest-Overijssel voorzien nabij Steenwijk en Giethoorn. Deze potentiële grootschalige locaties voor recreatieve ontwikkelingen, de zogenaamde recreatieconcentratiepunten, zijn met een 'R' op de functiekaart bij het streekplan gezet.

21.2 ***Gebiedsperspectief Noordwest-Overijssel***

In de regio Noordwest-Overijssel kan recreatie, met de werkgelegenheid die daaruit voortvloeit, een belangrijke nieuwe economische drager worden. Vanaf het midden van de jaren negentig is vanuit zowel het rijk als de provincie- en gemeentebesturen steeds ingezet op het ontwikkelen van deze potentie. Om in goede samenwerking met overheden en maatschappelijke organisaties de doelstellingen voor het gebied te bereiken, is in 1997 het *Perspectief voor Noordwest-Overijssel* vastgesteld ¹⁾. De afspraken die in dit verband zijn gemaakt, alsmede de daarbij behorende bestuursovereenkomst, gelden als uitgangspunt voor het provinciale beleid ten aanzien van dit gebied. Richtinggevend voor de ontwikkeling van het gebied zijn de natuurlijke omstandigheden van water en bodem en een hoge kwaliteit van natuur, landschap en cultureel erfgoed. De omgevingskwaliteiten vormen de basis voor verdere ontwikkeling. In het gebied blijft plaats voor gangbare (doch duurzame) landbouw, maar ook recreatieve ontwikkelingen en kleinschalige bedrijvigheid moeten voldoende ruimte krijgen. Te denken valt aan de aanleg van openbare recreatieve voorzieningen (fiets- en wandelpaden, kanoroutes, kleinschalige oeverrecreatie, e.d.), verbetering van bestaande recreatiebedrijven en het bieden van mogelijkheden voor nieuwe grootschalige verblijfsrecreatie. Van belang is dat het aanbod van verblijfsrecreatieve voorzieningen gevarieerd en van grote en bijzondere kwaliteit is. De diverse recreatieve ontwikkelingen zijn aangeduid op kaart 25 van het streekplan (geactualiseerde kaart van het gebiedsgericht beleid – Gebiedsperspectief Noordwest-Overijssel, zie figuur 2).

---

¹⁾ Dit gebiedsgericht beleid voor Noordwest-Overijssel is vastgesteld door de waterschappen Wold en Wieden en Groot Salland, het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, de provincie Overijssel en de toenmalige gemeenten Brederwiede, Steenwijk, IJsselham en Zwartsluis.

De gele vlekken bij Giethoorn geven grootschalige recreatieve ontwikkelingsmogelijkheden aan. Deze zijn bij de vertaling naar het streekplan op de functiekaart aangegeven als recreatieconcentratiepunten (evenals de gele vlek bij Steenwijk). De blauwe stip bij Scheerwolde op kaart 25 geeft de mogelijke ontwikkeling van open water aan, met daarbij mogelijk recreatie. De gele stippen bij de diverse kleinere kernen in Noordwest-Overijssel, waaronder Scheerwolde, staan voor overige vormen van meer kleinschalige recreatie, waaronder verblijfsrecreatie. Deze kleinschalige ontwikkelingen zijn niet als een specifieke aanduiding op de functiekaart bij het streekplan overgenomen.

- De nieuwe voorzieningen dienen met het openbaar vervoer bereikbaar te zijn;
- Permanente bewoning van recreatiewoningen is niet toegestaan.

In deze streekplanuitwerking is de afweging gemaakt of voor de concrete locatie en voor de periode waarin het project zal worden gerealiseerd, daadwerkelijk voldoende ruimte in de regio aanwezig is. In grote lijnen wordt op de volgende manier aan de bovenstaande randvoorwaarden voldaan.

Ten behoeve van een goede ontwikkeling van het recreatiepark bij Scheerwolde is door de projectontwikkelaar een studie naar de marktkansen van het recreatiebungalowpark gedaan ²⁾. Gekeken is bijvoorbeeld naar de marktverhoudingen, mogelijke alternatieven en naar wensen en behoeften van een aantal doelgroepen. Aan de hand van deze analyse is gekomen tot een opzet van 260 recreatiewoningen met een complete centrale voorziening en een recreatieplas met een jachthaven. Het park zal bedrijfsmatig worden geëxploiteerd. Er worden geen woningen aan particulieren verkocht (geen tweede woningen) en de bungalows zullen permanent worden verhuurd.

Het recreatiepark sluit aan bij het dorp Scheerwolde en bij de nog te realiseren waterplas met passantenhaven. De vaarroutes langs het Steenwijken diep en de Wetering, die langs het plangebied lopen, worden opgewaarderd. Zo ontstaat er als het ware een 'recreatieknooppunt'. Over de mogelijke verbinding met het openbaar vervoer wordt nog overlegd tussen de projectontwikkelaar en de streekvervoersmaatschappij. Daarnaast wordt ook met particuliere (taxi)bedrijven bekeken of het mogelijk tussen het park en de omringende (toeristische) kernen pendeldiensten op te zetten. Ook de mogelijkheid voor een meer toeristisch georiënteerde watertaxidienst wordt onderzocht.

De ontwikkeling van het recreatiepark voldoet in principe aan de voorwaarden uit het streekplan. In het volgende hoofdstuk wordt meer gedetailleerd op de uitgangspunten en keuzes achter de ontwikkeling van het recreatiepark ingegaan.

---

²⁾ ZKA Consultants & Planners, "Vakantiepark Scheerwieden", studie naar de marktkansen van het recreatiebungalowpark, maart 2006

22 *De onderbouwing van de streekplanuitwerking*

Aan de keuze om op de locatie Scheerwolde met een grootschaliger recreatieve ontwikkeling in te stemmen dan in het streekplan was voorzien, ligt een aantal overwegingen ten grondslag. Deze worden in het volgende hoofdstuk uiteengezet.

22.1 *Recreatie als kans voor de regio Noordwest-Overijssel*

Zoals ook in het beleidskader wordt gemeld, is het voor de regio van belang om het toerisme te stimuleren. Hiermee kan extra werkgelegenheid worden gecreëerd, maar het komt ook de uitstraling en de bekendheid van de regio in een groter verband ten goede. Een van de mogelijkheden is het aantrekken van extra dagtoeristen naar het gebied. Hierdoor zullen de bestedingen echter slechts in geringe mate toenemen, terwijl het aantal bezoekers en de daarbij behorende verkeersintensiteit sterk zullen stijgen (wat op bepaalde plaatsen in het gebied niet wenselijk is). Wanneer de bezoekers gedurende een langere periode in het gebied verblijven, nemen de bestedingen sterker toe. Verblijfsrecreanten besteden per dag immers meer dan dagrecreanten. Het realiseren van meer overnachtingen in de regio is daarom een belangrijk middel om dit te bereiken. Om een lang verblijf voor verblijfsrecreanten voldoende te doen zijn moet er tevens geïnvesteerd worden in de verbetering van het dagrecreatieve aanbod. Ook hierbij gaat het niet alleen om een uitbreiding van het aanbod maar ook om de kwaliteit ervan.

De groei van het aantal overnachtingen kan op verschillende manieren worden gestimuleerd. Naast een betere promotie van het gebied is het aanbod en de diversiteit aan verblijfsaccommodaties alsmede de kwaliteit daarvan zeer belangrijk. De gemeente Steenwijkerland geeft in haar beleidsnota 'Recreatie en toerisme' aan dat het huidige verblijfsrecreatieve aanbod in de gemeente met name is gericht op het lagere en middensegment van de markt. Het aantal hotels is beperkt en er zijn maar weinig bungalowcomplexen. Naast een klein aantal grote bungalowparken is er vooral sprake van een kleinschalig en versnipperd aanbod aan appartementen. De fysieke en planologische uitbreidingsmogelijkheden voor de bestaande recreatiebedrijven zijn beperkt en is er te weinig diversiteit in het toeristisch-recreatieve aanbod. Een belangrijk doel is dan ook in te zetten op een kwalitatief en goed gevarieerd aanbod van verblijfsrecreatie.

De ontwikkeling van het recreatiepark Scheerwolde sluit hier, met een gevarieerd aanbod van recreatiebungalows voor zowel individuen, families en groepen, goed bij aan. Er wordt immers voorzien in kwalitatief hoogwaardige toeristische overnachtingsmogelijkheden. Het park zal gericht zijn op sportieve, water- en natuurgebonden recreatie (fietsen, wandelen, varen). Ook is het een waardevolle toevoeging aan de recreatieve en toeristische voorzieningen en de werkgelegenheid in de regio.

De ontwikkeling van verblijfsrecreatie leidt tot directe en indirecte positieve werkgelegenheidseffecten in de regio en in Scheerwolde. Directe werkgelegenheid ontstaat ten gevolge van de aanlegactiviteiten van het vakantiepark. Het beheer en de exploitatie leveren

eveneens nieuwe arbeidsplaatsen op (beheer, toezicht, onderhoud, lesactiviteiten, horeca). Daarnaast levert de ontwikkeling ook indirecte arbeidsplaatsen op. Zo zullen onder andere de horeca en de levensmiddelenbranche baat hebben bij de komst van het vakantiepark.

22.2 Samenhang met overige recreatieve ontwikkelingen in de regio

In de regio Noordwest-Overijssel is Scheerwolde niet de enige plaats waarbij recreatie ontwikkeld wordt. Ook bij Steenwijk, rond Giethoorn en bij overige kleine kernen als Kuinre en Ossenzijl worden (dag)recreatieparken of huisjes gerealiseerd, of watergebonden activiteiten ontwikkeld. Op een drietal locaties wordt actief gewerkt aan het realiseren van nieuwe, meer grootschalige verblijfsrecreatieve complexen: Beulakerpolder, Scheerwolde en Ossenzijl. Dit betekent dat er een groot aantal recreatiewoningen in het gebied wordt gerealiseerd, naast het grote aantal bestaande overnachtingsmogelijkheden dat deze regio rijk is. Hoewel de nieuwe verblijfsrecreatiecomplexen (in kwalitatief opzicht) een goede aanvulling vormen op de bestaande voorraad, moet wel goed in de gaten worden gehouden of de omvang van het nieuwe aanbod aan de vraag naar overnachtingsmogelijkheden wel voldoet.

In het gebiedsperspectief voor Noordwest-Overijssel ligt het zwaartepunt voor verblijfsrecreatie bij Steenwijk en Giethoorn. Door de ontwikkeling van de recreatiewoningen bij Scheerwolde, zal de verdeling van verblijfsrecreatie over de verschillende kernen in de regio opnieuw moeten worden bekeken.

Bij Steenwijk en Giethoorn zullen minder recreatiewoningen worden gerealiseerd dan in het Streekplan Overijssel 2000+ in eerste instantie was voorzien. Per saldo worden er in de regio Noordwest-Overijssel dan ook niet méér recreatiewoningen gebouwd, maar is de verdeling over de kernen in het gebied anders. Voor een deel hangt dit samen met de veranderende vraag op recreatief gebied.

Bij Giethoorn worden in het plan Beulakerpolder 191 recreatiewoningen gerealiseerd. In samenhang hiermee is de locatie 'Polder Giethoorn' nog eens nader bekeken. Het is niet de bedoeling dat er bij Giethoorn twee identieke projecten ontstaan. Bij nader inzien wordt voor de Polder Giethoorn niet gekozen voor grootschalige verblijfsrecreatie in de vorm van vakantiewoningen, maar zal worden gezocht naar alternatieven, zoals het uitbreiden of verbeteren van kampeermogelijkheden en/of natuurontwikkeling.

De voorziene mogelijkheden voor recreatieve ontwikkeling rond Steenwijk zijn in de afgelopen jaren nooit concreet uitgewerkt. Voor een deel heeft dit te maken met de vraag op de recreatiemarkt; elementen als rust, ruimte, landschap- en natuurbeleving komen bij Scheerwolde beter tot hun recht dan bij Steenwijk. Omdat er bij Steenwijk geen concrete plannen zijn ontwikkeld en het recreatiepark bij Scheerwolde goed inpasbaar blijkt, is het aanvaardbaar het nieuwe recreatiepark bij Scheerwolde de ruimte te geven, en voor recreatieve ontwikkeling bij Steenwijk een andere invulling te kiezen.

De ontwikkeling bij Scheerwolde is vergeleken met de overige recreatieve plannen in de regio uitzonderlijk, omdat er sprake is van een gecombineerde ontwikkeling van nieuwe woningbouw ten behoeve van het dorp zelf, nieuwe waterrecreatie en een bungalowpark. Uniek aan Scheerwolde is het feit dat deze grootschalige ontwikkeling zowel ruimtelijk als functioneel goed inpasbaar is binnen het grootschalige landbouwgebied. Het is in de regio feitelijk de enige kleine kern waar een recreatiepark van een dergelijke omvang; 260 bungalows, zonder ruimtelijke of functionele bezwaren te realiseren is. In het kader van deze streekplanuitwerking voor het nieuwe verblijfsrecreatiepark weegt dit laatste argument zwaar mee.

In het verlengde hiervan kan worden vermeld dat bij Ossenzijl inmiddels wordt gestreefd naar realisatie van een kleinschaliger plan, dat past binnen een evenwichtige marktsituatie voor recreatiewoningen in de regio en dat aansluit bij de opvattingen van gemeente en provincie over ruimtelijke inpasbaarheid. Het gebied rond Ossenzijl leent zich minder goed voor grootschalige ontwikkelingen dan het gebied bij Scheerwolde.

22.3 Een impuls voor Scheerwolde

Scheerwolde is één van de kleinere kernen van Steenwijkerland en ligt centraal tussen de natuurgebieden de Weerribben en de Wieden. In 1951 is gestart met de bouw van het dorp Scheerwolde. Dit geplande dorp zou uiteindelijk een omvang van ongeveer 1700 inwoners hebben moeten krijgen met de daarbij behorende voorzieningen. Dit aantal is echter nooit gehaald. In 2006 telde het dorp 546 inwoners.

In 2005 is door de gemeente de notitie 'Een toekomstperspectief voor Scheerwolde' opgesteld waarbij de huidige situatie van het dorp geanalyseerd is. Deze notitie had als doel de (permanente) woningmarkt te analyseren en op basis daarvan te komen tot een goed onderbouwd voorstel voor de verdere ontwikkeling van woningbouw bij het dorp. De conclusies geven echter ook een duidelijk beeld van de algehele situatie in Scheerwolde. In het dorp ontbreken de meeste voorzieningen, de woningvoorraad is eenzijdig opgebouwd, er zijn beperkte uitbreidingsmogelijkheden voor bedrijven, en er zijn wensen voor aanpassing van de infrastructuur en de verbetering van de uitstraling van het dorp. In het dorp zelf is er weinig werkgelegenheid.

Om de leefbaarheid in het dorp te behouden en te versterken, is er een impuls nodig. Het toevoegen van woningbouw is één stap in de richting van een goede opwaardering van het dorp, maar biedt geen oplossing op de langere termijn; op het gebied van werkgelegenheid voegt het (te) weinig toe. Meer kansen zijn er als er aansluiting wordt gezocht bij de voorgenomen ontwikkeling van het bungalowpark. Een gecombineerde ontwikkeling van nieuwe woningbouw, recreatie en de aanleg van de waterplas met passantenhaven en het natuurtransferium geeft een impuls die zowel voor de uitstraling van het dorp als op het gebied van werkgelegenheid nodig is.

22.4 Ruimtelijke inpassing

Het recreatiepark bij Scheerwolde past in het geheel van regionale recreatieve ontwikkelingen in Noordwest-Overijssel. Zoals gezegd is de ontwikkeling bij Scheerwolde ook ruimtelijk gezien goed inpasbaar. Een uitgebreide beschrijving hiervan wordt opgenomen in het gemeentelijke bestemmingsplan, in deze paragraaf volgt een korte toelichting op dit aspect.

Scheerwolde heeft een groene uitstraling. Het dorp is aan de oost-, noord- en westzijde ruimtelijk afgerond met een groenzone. De Scheerwolderweg functioneert als ruimtelijke drager van de kern. Naar het zuiden toe heeft het dorp nooit een afronding gekregen. Ruimtelijk en functioneel zijn er goede uitbreidingsmogelijkheden voor woningbouw aan de zuidzijde van de huidige bebouwing, met daarbij aansluitend de aanleg van het recreatiepark en de waterplas. Door de ontwikkelingen hier te concentreren, blijft de openheid in de verdere omgeving van Scheerwolde behouden.

Vanuit deze uitgangssituatie kan gesteld worden dat de voorgenomen ontwikkelingen zeer goed aansluiten bij het dorp Scheerwolde. De woningen en de recreatiebungalows kunnen aansluiten bij de huidige structuur van het dorp. De waterplas vormt dan weer een goede afronding van dit geheel. In de omgeving wordt gewerkt aan het verbeteren van de vaarroutes over de Wetering en het Steenwijkerdiep. De huidige ligplaatsen in het Steenwijkerdiep zullen worden verplaatst naar de nieuwe passantenhaven bij Scheerwolde. De Wetering gaat onderdeel uitmaken van een zogenaamde 'staande mast-route'. Los van het feit dat de waterplas aansluit bij de verbeteringen aan de vaarwegenstructuur, kan de waterplas ook een recreatieve functie vervullen, die weer goed aansluit bij het recreatiepark.

De nabijgelegen natuurgebieden Wieden en Weerribben zijn belangrijke recreatieve trekkers in de regio. Via het aan te leggen natuurtransferium kan hier ook vanuit het recreatiepark goed gebruik van worden gemaakt. Het park ligt direct tegen Scheerwolde aan, waardoor er geen directe invloed van de recreatiewoningen op het natuurgebied is.

23 Afweging milieueffecten (plan-mer)

23.1 Algemeen

Om het effect van de nieuwe ontwikkelingen op de omgeving te kunnen beoordelen, is in het kader van de bestemmingsplanprocedure al een Milieueffectrapport (MER) opgesteld ³⁾. In het kader van het MER en het bestemmingsplan zijn alle relevante omgevingsaspecten onderzocht. Daarbij heeft ook een afweging plaatsgevonden ten opzichte van de aspecten natuur en infrastructuur c.q. verkeer. Aansluitend bij het genoemde MER, heeft ten aanzien van het aspect natuur nog aanvullend onderzoek plaatsgevonden, onder meer ten aanzien van de cumulatieve effecten ⁴⁾. Uit het MER en de aanvullende onderzoeken is gebleken dat voor wat betreft beide aspecten de voorgenomen ontwikkelingen aanvaardbaar zijn en passen binnen het beleid en de wetgeving op de diverse beleidsterreinen.

Hoewel op inrichtingsniveau de effecten op de omgeving al zijn beoordeeld, moet ook op een hoger niveau (de streekplanuitwerking) worden gekeken wat de effecten op de omgeving zijn. Bij de ontwikkeling van meer dan 25 hectare recreatieve voorzieningen moet er zoals de Wet milieubeheer voorschrijft ⁵⁾, een plan-MER plaatsvinden. Daarnaast is er nog de verplichting een passende beoordeling uit te voeren, wanneer er sprake is van mogelijke significante effecten op nabijgelegen gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet (Vogelhabitatrichtlijngebieden, de huidige Natura 2000-gebieden); in dit geval de Wieden en Weerribben. Het doel van zowel de passende beoordeling als de plan-MER, is te beoordelen of de betreffende locatie geschikt is voor de voorgenomen ontwikkelingen. Is dit oordeel positief, dan worden volgens de gebruikelijke (planologische) procedure de effecten van de precieze invulling van de locatie nader onderzocht in een (gedetailleerde) Milieueffectrapportage (of 'project-MER')

Centrale vraag

In het kader van de streekplanuitwerking, waarin provinciaal niveau wordt getoetst of de ontwikkeling van verblijfsrecreatie op deze plek aanvaardbaar is, zal de centrale vraag dan ook zijn: Kan er in vergelijking met de overige potentiële recreatielocaties die zijn aangegeven in het streekplan, verantwoord worden gekozen voor deze ontwikkeling in de voorgenomen vorm en omvang bij Scheerwolde?

Zoals gezegd is voor dit project al een Milieueffectrapport (MER) opgesteld, waarin de mogelijke effecten op de omgeving al zijn beschreven. Uit dit rapport blijkt dat de ontwikkeling van een nieuw woongebied, een recreatiepark en een waterplas met een aanleghaven, op deze locatie goed mogelijk is. Vanuit natuur-, milieu- en omgevingsaspecten zijn geen belemmeringen voor de uitvoering van het plan. Aanvullend onderzoek naar cumulatieve effecten op het nabijgelegen natuurgebied toont aan dat ook op dit punt geen belemmeringen zijn.

Dat leidt tot de conclusie dat – vanuit de milieueffecten geredeneerd – er verantwoord kan worden

---

³⁾ Grontmij, Milieueffectrapport Recreatieve ontwikkeling en permanente woningbouw bij Scheerwolde, 11/99014906, januari 2006

⁴⁾ Altenburg en Wymenga, Cumulatieve effecten van ruimtelijke effecten rond Wieden en Weerribben, de bijdrage van ontwikkelingen nabij Scheerwolde, april 2007

⁵⁾ Besluit MER, Onderdeel D 10.1. Voor activiteiten en plannen alsmede besluiten ten aanzien waarvan de procedure als bedoeld in de artikelen 7.8a t/m 7.8e van de wet van toepassing is.

gekozen voor de voorgenomen ontwikkeling in de gekozen vorm en omvang bij Scheerwolde. Afwegingen die een rol spelen bij de inrichting van het terrein (geluid, externe veiligheid, luchtkwaliteit etc.) worden in het bestemmingsplan van de gemeente behandeld.

Voor de passende beoordeling of plan-MER die in deze paragraaf uiteen wordt gezet, wordt gebruik gemaakt van de beschikbare informatie uit het eerder genoemde Milieueffectrapport en de aanvullende onderzoeken. De passende beoordeling of plan-MER maakt integraal onderdeel uit van deze streekplanuitwerking. Er wordt geen apart rapport opgesteld of geen aparte procedure gevolgd. Dit hoofdstuk 4 (Afweging milieueffecten) wordt tegelijk met en als integraal onderdeel van de streekplanuitwerking vastgesteld.

Ecologie

In het kader van de passende beoordeling is met name de afweging van de mogelijke effecten op het nabijgelegen natuurgebied van belang. Het te ontwikkelen bungalowpark maakt zelf geen deel uit van de Natura 2000-gebieden Wieden en Weerribben, maar ligt wel in de nabijheid van beide natuurgebieden. Ontwikkelingen rondom de Weerribben (dit gebied is het grootste laagveenmoeras van Noord-West Europa) en de Wieden kunnen ook invloed hebben op de in de natuurgebieden aanwezige waarden. Bijvoorbeeld door het 'uitwaaiëren van recreanten' over het water en het land, door het veranderen van de waterkwaliteit en/of door verstoring van vleermuizen als gevolg van verlichting. Deze invloed van buiten wordt externe werking genoemd. In het ecologisch onderzoek in het kader van de MER is met deze externe werking rekening gehouden.

De verwachting is dat door de ontwikkeling van het plan (zowel het recreatiepark als de realisatie van de waterplas en de nieuwe woningbouw) geen significante effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de nabijgelegen Natura 2000-gebieden Wieden en Weerribben ontstaan.

Bij het bepalen van de externe effecten moet echter ook gekeken worden naar de cumulatie van de effecten van ruimtelijke ingrepen in de omgeving, die mogelijk in samenhang met elkaar de waarden c.q. de instandhoudingsdoelstellingen in beide natuurgebieden kunnen aantasten. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de effecten van de ontwikkeling van andere 'gele vlekken' zoals bij de Beulakerpolder (verblijfsrecreatie en natuur) en Scheerwolde (windmolenpark).

In een nader ecologisch onderzoek zijn de mogelijke cumulatieve effecten van het woon- en recreatiepark specifiek onderzocht ⁶⁾. Uit het onderzoek blijkt dat de voorgenomen recreatieve ontwikkeling bij Scheerwolde slechts een geringe bijdrage aan de totale cumulatie van effecten op de Natura 2000-gebieden Wieden en Weerribben heeft. Het plan stuit daarom niet op bezwaren in het kader van de *gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998*.

Daarnaast geldt dat voor een aantal soorten een nieuw leefgebied wordt gecreëerd door de aanleg van de waterplas met natuurvriendelijke oevers. Mits bij de inrichting van het park met een aantal eisen rekening wordt gehouden die door beschermde soorten (vleermuizen, vissen en waterspitsmuis) aan hun leefgebied gesteld worden vormt de natuurwetgeving volgens het MER dan ook geen belemmering voor het plan. De inrichting van het gebied wordt vastgelegd in het gemeentelijke bestemmingsplan.

Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Het gebied waar het verblijfsrecreatiepark ligt, is in gebruik als agrarisch gebied. Het streekplan heeft het gebied aangemerkt als 'Open grootschalig landschap' (kaart 8: Karakteristieke waardevolle landschappen). Voor wat betreft cultuurhistorie en landschap is met name de samenhang tussen de verschillende ontginningslandschappen in de omgeving van het plangebied van belang. Het lintdorp Wetering heeft hierin een centrale betekenis en is van oudere datum dan het jongere ontginningslandschap waartoe het plangebied behoort. De jonge ontginningen waarin het plangebied ligt, zijn niet bijzonder zeldzaam en dit type landschap is dan ook niet behoudenswaardig. Met de planontwikkeling verdwijnt de kenmerkende openheid van het jonge ontginningslandschap voor een deel, maar zoals gezegd gaat dit niet ten koste van behoudenswaardige landschapselementen.

Kaart 9 in het streekplan (Aardkundig waardevolle gebieden) geeft aan dat de locatie niet is

---

⁶⁾ Bureau Waardenburg, Voortoetsing Flora- en faunawet Ontwikkelingslocatie Scheerwolde (2007) en Altenburg en Wymenga, Cumulatieve effecten van ruimtelijke ingrepen rond Wieden en Weerribben (2007).

aangemerkt als aardkundig waardevol gebied. Kaart 10 laat zien dat het gebied een middelhoge archeologische verwachtingswaarde kent. De precieze archeologische waarden zijn in het kader van de bestemmingsplanprocedure reeds onderzocht. Uit archeologisch onderzoek dat hiervoor al is uitgevoerd ⁷⁾, is gebleken dat zich in een deel van het gebied mogelijk archeologische waarden zouden kunnen bevinden. Deze worden met de gekozen inrichting van het gebied niet aangetast. Dit betekent dat eventuele archeologische waardevolle elementen niet worden beschadigd maar geconserveerd blijven. De voorgenomen ontwikkelingen binnen het plangebied hebben dan ook geen consequenties voor de archeologische waarden.

Verkeer

Het gebied is goed bereikbaar vanaf de Blokzijlweg. Deze is in het streekplan aangemerkt als een gebiedsontsluitingsweg. De verkeersaantrekkende werking van het woon- en recreatiepark is onderzocht en meegewogen in het MER. In totaal worden de verkeerseffecten als beperkt negatief beoordeeld. Er worden maatregelen genomen (onder andere bewegwijzering) waardoor de aanrijroute naar het woon- en recreatiepark via de oostzijde (Kooiweg) zal lopen en het ontmoedigd wordt om met de auto de omgeving in te gaan. De toename van verkeer is van een aanvaardbaar niveau. Ten aanzien van het recreatiepark kan deze conclusie voor de streekplanuitwerking worden overgenomen.

Aan de Blokzijlse weg is een bushalte aanwezig voor het hele dorp Scheerwolde. Deze is ook voldoende dichtbij het recreatiepark. Een extra bushalte is niet aan de orde gelet op de huidige bedrijfsvoering binnen het openbaar vervoer. Uit de praktijk blijkt ook dat recreanten die een bungalowpark bezoeken, niet (vaak) per openbaar vervoer komen.

Bij gebleken behoefte is de ontwikkelaar van het recreatiepark bereid om een pendeldienst te organiseren naar een geschikte locatie bijvoorbeeld het NS-station in Steenwijk. Er zal sowieso overlegd worden met een streekvervoerder in hoeverre een regeling op maat, bijvoorbeeld een bus op de aankomst- en vertrekdagen, mogelijk is. Verder wordt bekeken of het opzetten van een watertaxidienst (meer als een toeristische activiteit) van en naar plaatsen in de omgeving (Steenwijk, Blokzijl) tot de mogelijkheden behoort.

Bodem en water

Bij de beoordeling van milieueffecten is het aspect bodem ook een aandachtspunt. Hiertoe is in het kader van de m.e.r.-procedure in het plangebied al milieukundig bodemonderzoek verricht. Uit dit onderzoek is naar voren gekomen dat op een aantal percelen een lichte verontreiniging is aangetroffen, maar gezien de aangetroffen verontreinigingen en de concentraties daarvan, kan worden geconcludeerd dat de geplande ontwikkelingen worden dan ook niet belemmerd door de bodemsituatie.

De aan te leggen waterplas heeft gevolgen voor de waterhuishouding in het gebied. In de Milieueffectrapportage (MER) is hier dan ook uitgebreid aandacht aan besteed. Omdat het wateraspect voor de recreatiebungalows voor deze streekplanuitwerking minder van belang is (uiteraard moet in het kader van het bestemmingsplan de watertoets doorlopen worden), wordt hier volstaan met een verwijzing naar de MER. Voor het recreatiepark zijn er vanuit het wateraspect geen belemmeringen.

23.2 Conclusies milieueffecten

In het kader van de Milieueffectrapportage bij het bestemmingsplan is bekeken in hoeverre er sprake is van (negatieve) invloed op de omgeving. Er is gebleken dat het realiseren van een recreatiepark (en het bouwen van woningen bij het dorp en het aanleggen van een waterplas) op de voorliggende locatie vanuit milieu- en omgevingsaspecten aanvaardbaar is.

Ook in samenhang met de overige kernen in Noordwest-Overijssel die voor recreatieve ontwikkelingen in aanmerking komen, is de keuze voor het recreatiepark bij Scheerwolde aanvaardbaar. Scheerwolde ligt, net als de meeste overige recreatieve locaties in Noordwest-Overijssel, in een agrarisch gebied, op enige afstand van een natuurgebied (Wieden en Weerribben).

---

⁷⁾ SOB Research, Aanvullend Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. grondboringen Woon- en recreatiegebied Scheerwolde, november 2006.

Ossenzijl ligt dichterbij dit natuurgebied dan Scheerwolde, bij deze kern is echter sprake van een meer kleinschalige ontwikkeling.

Omdat de situatie ten opzichte van de omgeving (en de invloed van nieuwe recreatieve ontwikkelingen op die omgeving) voor de kernen in Noordwest-Overijssel vergelijkbaar is, geven ruimtelijke en functionele argumenten (die zijn beschreven in hoofdstuk 3) uiteindelijk de doorslag. Ruimtelijk gezien is het recreatiepark bij Scheerwolde goed inpasbaar. De locatie heeft de voorkeur boven het ontwikkelen van (meer) verblijfsrecreatie bij Giethoorn, waar met de realisatie van het plan Beulakerpolder al voldoende in wordt voorzien.

24 Conclusies

In het streekplan Overijssel 2000+ is voor de regio Noordwest-Overijssel uitgegaan van grootschalige recreatieve ontwikkeling bij (met name) Steenwijk en Giethoorn. Bij Scheerwolde (en de overige kleinere kernen in de regio) was meer kleinschalige en natuurlijke ontwikkeling voorzien. De afgelopen jaren is hierin een verschuiving te zien. Nieuwe recreatieve ontwikkeling bij de grotere kernen heeft niet op grote schaal plaatsgevonden. Ook is de vraag enigszins verschoven naar een vorm van recreatie die meer is gericht op de beleving van natuur, rust en ruimte. Aan deze vraag kan met de ontwikkeling bij Scheerwolde tegemoet worden gekomen, zonder de waarden van de omgeving onevenredig aan te tasten. Ruimtelijk gezien is de ontwikkeling op deze plek aanvaardbaar: er zijn geen significante negatieve gevolgen voor de omgeving (en de natuurgebieden in de omgeving) te verwachten.

Alles overwegende blijkt dat de meer grootschalige ontwikkeling bij Scheerwolde goed inpasbaar en aanvaardbaar is. De massa van de verblijfsrecreatie concentreert zich niet langer uitsluitend bij een grotere kern als Steenwijk, maar wordt meer over de regio verdeeld. Per saldo zal het aantal recreatiewoningen niet toenemen, maar wordt de verdeling over de regio anders dan in het streekplan was voorzien.

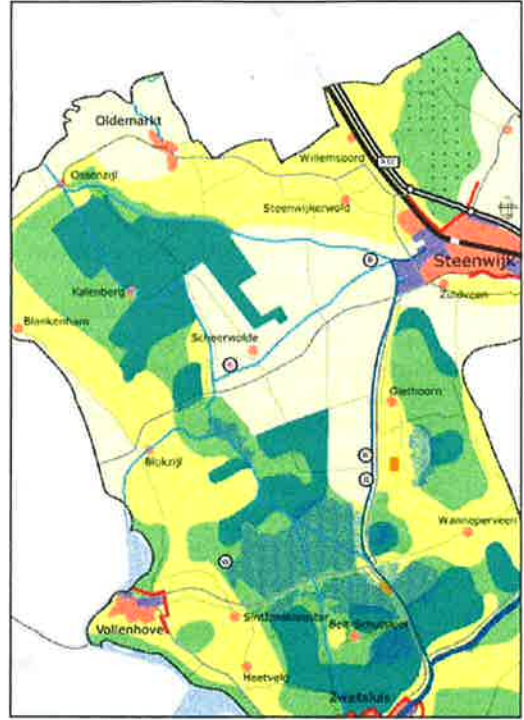
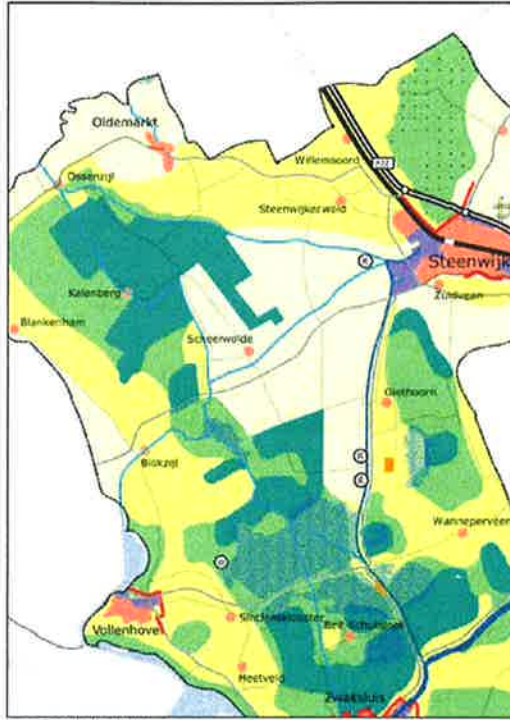
De ontwikkeling van het recreatiepark bij Scheerwolde voldoet – voor zover dit planologisch is te regelen – aan de randvoorwaarden die het streekplan voor de uitwerking van een nieuwe, grootschalige verblijfsrecreatieve ontwikkeling stelt. Met deze streekplanuitwerking stemt de provincie in met het voornemen om een verblijfsrecreatiepark bij Scheerwolde te realiseren. De functiekaart zal worden gewijzigd: nabij Scheerwolde wordt een 'Recreatieconcentratiepunt' op de kaart gezet.

Bijlage: gewijzigde functiekaart

ONTWERP
 Streekplan Overijssel 2000 +, uitwerkingsplan recreatiepark Scheerwolde
 functiekaart, plankaart 2:

Aanpassing functiekaart

○ locatie nieuw recreatieconcentratiepunt Scheerwolde

Beleidsinformatie okt.2007 nr.07295218